

Svensk författningssamling

Förordning om riksrekryterande spetsutbildning i högstadiet i grundskolan och statsbidrag för sådan utbildning

SFS 2024:675

Publicerad
den 1 oktober 2024

Utfärdad den 26 september 2024

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om dels riksrekryterande spetsutbildning i högstadiet i grundskolan, dels statsbidrag för att stimulera start av sådana utbildningar eller utveckling av kvaliteten i dem.

Förordningen är meddelad med stöd av

– 10 kap. 26 § skollagen (2010:800) i fråga om 3 § när det gäller offentliga huvudmän,

– 10 kap. 6 § skollagen i fråga om 5 §,

– 10 kap. 9 § skollagen i fråga om 8 §,

– 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 24 §, och

– 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

2 § Med spetsutbildning avses i denna förordning en utbildning inom grundskolans årskurs 7–9 som inrymmer en fördjupning eller breddning inom det eller de ämnen som spetsutbildningen är inriktad mot eller bedrivs i ett eller flera ämnen enligt gymnasieskolans ämnesplaner.

Syftet med spetsutbildningen är, utöver vad som följer av 10 kap. 2 § skollagen (2010:800), att ge eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

3 § Spetsutbildningen får anordnas av en huvudman för en skolenhet med grundskola efter tillstånd av Statens skolverk.

Ett sådant tillstånd innebär att elever från hela landet ska tas emot till spetsutbildningen. Detta gäller såväl enskilda som offentliga huvudmän.

Utbildningens innehåll och omfattning

4 § Spetsutbildningen ska inriktas mot något eller några av grundskoleämnen

– engelska,

– matematik,

– moderna språk,

– naturorienterande ämnen: biologi, fysik eller kemi,

– samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap eller samhällskunskap,

– svenska,

- teckenspråk, eller
- teknik.

Spetsutbildningen ska utformas så att dess innehåll i väsentlig utsträckning innebär en fördjupning eller breddning inom det eller de ämnen som utbildningen är inriktad mot.

5 § En spetsutbildning får, utöver vad som framgår av 4 §, även innehålla undervisning som avser ett eller flera ämnen enligt gymnasieskolans ämnesplaner. I sådana fall ska rektorn för spetsutbildningen besluta att en elev ska läsa ett eller flera ämnen på en eller flera nivåer enligt gymnasieskolans ämnesplaner, om eleven har anmält önskemål om det och rektorn bedömer att eleven har goda förutsättningar att klara studierna.

Ett ämne enligt gymnasieskolans ämnesplan som en elev läser enligt första stycket ska motsvara ett ämne som spetsutbildningen är inriktad mot.

6 § Av 23 kap. 12 b § skollagen (2010:800) framgår att alla uppgifter i en rikstrekyterande spetsutbildning i grundskolan, utom uppgifter som avser undervisning i sådana ämnen där undervisningen fördjupas eller breddas eller i ämnen som läses enligt gymnasieskolans ämnesplaner, får överlämnas till en annan huvudman inom grundskolan på entreprenad.

7 § I 3 kap. 4 a § skolförordningen (2011:185) finns bestämmelser om att huvudmannen i grundskolan får besluta om andra lärotider för en elev än de som anges i kapitlet, om eleven deltar i utbildning på en nivå som ligger över den skolformen.

Behörighet och urval

8 § För behörighet till spetsutbildningen ska krav ställas på att den sökandes kunskapsnivå i det eller de ämnen som spetsutbildningen är inriktad mot är väsentligt högre än vad som krävs för att den sökande ska uppfylla kraven för betyget A i förhållande till betygskriterierna för årskurs 6 vid antagning till årskurs 7 och annars i förhållande till betygskriterierna för årskurs 9 med hänsyn till den sökandes ålder.

Tester och prov för att bedöma sökandes kunskaper och färdigheter i ämnet ska utgöra villkor för antagning och grund för urval mellan sökande till utbildningen. Testerna och proven ska göra det möjligt att bedöma om den sökande har en sådan kunskapsnivå som anges i första stycket.

Betyg

9 § Av elevens slutbetyg från grundskolan ska det framgå att eleven har deltagit i en spetsutbildning och vilket eller vilka ämnen utbildningen har varit inriktad mot.

Ansökan om tillstånd

10 § En ansökan om tillstånd att anordna spetsutbildning ska lämnas in till Statens skolverk. Ansökan får överföras elektroniskt till Skolverket.

11 § Ansökan ska innehålla

1. en beskrivning av spetsutbildningens innehåll,
2. en redogörelse för de tester och prov som den sökande avser att tillämpa som villkor för antagning och grund för urval och för hur testerna och proven gör det möjligt att bedöma om den sökande har en sådan kunskapsnivå som anges i 8 §, och

3. uppgifter om vilka lärarresurser som ska användas för undervisning på grundskolenivå och gymnasial nivå inom spetsutbildningen.

SFS 2024:675

Tillstånd

12 § För att Statens skolverk ska lämna tillstånd att anordna spetsutbildning krävs att

1. den sökande har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för spetsutbildningen,

2. spetsutbildningen bedöms bidra till det i 2 § angivna syftet med utbildningen,

3. utbildningen är av god kvalitet, och

4. uppställda behörighetskrav och urvalsgrunder uppfyller kraven i 8 §.

För enskilda huvudmän krävs också att godkännandet som enskild huvudman för utbildningen vid skolenheten kommer att enligt 10 kap. 23 h § andra stycket skollagen (2010:800) anses omfatta även sådana ämnen enligt gymnasieskolans ämnesplaner som erbjuds i spetsutbildningen, eftersom undervisningen i ämnena kommer att bedrivas av lärare som är anställda av huvudmannen och uppfyller kraven på legitimation och behörighet i 2 kap. 13 § skollagen.

Tillståndet ska gälla för fyra antagningsomgångar.

13 § Beslutet om tillstånd ska innehålla uppgifter om

1. vid vilken skolenhet spetsutbildningen ska anordnas,

2. vilka årskurser spetsutbildningen får omfatta,

3. vilket eller vilka ämnen spetsutbildningen ska inriktas mot, och

4. de villkor för antagning och grunder för urval som ska tillämpas.

Statsbidrag

Förutsättningar för statsbidrag

14 § Statsbidrag får lämnas till en huvudman som har fått tillstånd att bedriva spetsutbildning enligt 3 § under förutsättning att undervisningen bedrivs av lärare som är anställda av huvudmannen och uppfyller kraven på legitimation och behörighet i 2 kap. 13 § skollagen (2010:800).

Statsbidrag lämnas för ett bidragsår i sänder i den utsträckning det finns tillgång på medel. Bidragsåret börjar den 1 juli.

15 § Statsbidrag får inte lämnas

1. till en huvudman som har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som vid beslutstillfället har överlämnats till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål,

2. till en huvudman som är i likvidation eller försatt i konkurs, eller

3. för en spetsutbildning som statsbidrag lämnas för på annat sätt.

Ansökan och beslut om statsbidrag

16 § Ansökan om statsbidrag lämnas till Statens skolverk som prövar frågor om bidraget och betalar ut det.

Beviljat bidrag ska lämnas med ett belopp för varje elev som deltar i spetsutbildningen den 15 oktober under bidragsåret.

I ett beslut om att bevilja bidrag ska sista dagen för redovisning enligt 18 § anges. Beslutet får förenas med villkor. Villkoren ska framgå av beslutet.

17 § Statens skolverk ska följa upp hur statsbidraget har använts.

18 § Mottagaren av statsbidrag är skyldig att lämna sådan ekonomisk och annan redovisning till Statens skolverk som verket begär.

Anmälningsskyldighet

19 § Den som ansöker om eller har beviljats statsbidrag enligt denna förordning ska utan dröjsmål till Statens skolverk anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till bidraget eller storleken på det.

Återbetalning och återkrav

20 § Mottagaren av statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig, om

1. bidraget har lämnats på felaktig grund eller med för högt belopp,
2. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål det har lämnats för,
3. en redovisning som avses i 18 § inte har lämnats, eller
4. mottagaren inte har följt villkor som framgår av beslutet om bidrag.

21 § Statens skolverk ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett statsbidrag om någon är återbetalningsskyldig enligt 20 §.

Om det finns särskilda skäl för det, får Skolverket besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

22 § På statsbidrag som krävs tillbaka ska ränta tas ut från och med den dag som infaller en månad efter det att beslutet om återkrav har fattats och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

Om det finns särskilda skäl för det, får Statens skolverk besluta att helt eller delvis avstå från krav på ränta.

Hinder mot utbetalning

23 § Statens skolverk ska besluta att ett beviljat statsbidrag helt eller delvis inte ska betalas ut om mottagaren av bidraget inte längre bedöms uppfylla villkoren för det eller om det finns grund för återbetalning enligt 20 §. Beslutet gäller omedelbart.

Bemyndigande

24 § Statens skolverk får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

25 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 23 § får dock inte överklagas.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 30 oktober 2024.
 2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På regeringens vägnar

SFS 2024:675

JOHAN PEHRSON

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)